

Proč je na světě utrpení a zlo

[Kde se vzalo utrpení](#)
[Svět po pádu do hříchu](#)
[Jak pohlížet na utrpení a katastrofy](#)
[Řešení a věčný život](#)

1 Kde se vzalo utrpení ?

Člověk byl stvořen pod Boží ochranou

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná. (Genesis 1:1-2a).

Bůh stvořil také světlo, den, tmu, noc, hvězdy, slunce, měsíc, vody, souš, rostliny a živočichy.

Bůh viděl, že všechno, co učinil, je velmi dobré. (Genesis 1:31).

Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: 'Plod'te a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.' (Genesis 1:27-29)

A Hospodin Bůh vysadil zahradu v Edenu na východě..., dal vyrůst ze země všemu stromová žádoucímu na pohled, s plody dobrými k jídlu, uprostřed zahrady pak stromu života a stromu poznání dobrého a zlého... Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Edenu, aby ji obdělával a střežil. (Genesis 2:8-9, 15)

Tento biblický příběh v knize Genesis vyjadřuje, jaký byl Boží plán s člověkem. Zahrada v Edenu je obrazem hojnosti všeho, co chtěl Bůh člověku dát a co člověk pro život potřebuje. Život v zahradě znázorňuje také hříchem nenarušený vztah s Bohem. Člověk žil s Bohem v poslušnosti, důvěře a pokoji, spoléhal se na Boha ve všem, o čem přemýšlel a co dělal, vždy činil Jeho vůli a byl naplněn radostí a vděčností. Bůh ho mohl chránit na všech jeho cestách. Konečný cíl, který Bůh pro člověka připravil byl pak věčný život s Ním ve věčnosti, v nebi.

Podmínka Božího požehnání

A Hospodin Bůh člověku přikázal: 'Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.' (Genesis 2:16-17)

Bůh člověku stanovil podmínku. Zaslíbil mu požehnání a hojnost, když bude Bohu poslušný. To vyjadřuje zákaz jíst ze stromu poznání dobrého a zlého (název stromu nesmíme chápat doslova, Bůh člověku už od počátku zjevoval, co je dobré a co zlé; jíst ze stromu by znamenalo, že člověk se stane sám tím, kdo si zlo a dobro určuje svévolně) Bůh chtěl, aby měl člověk svobodnou vůli. Stvořil ho do života ve své blízkosti a v dobrou, ale se schopností volit i zlo, přestože sám zlo nechťel. Kdyby chtěl totiž Bůh ovlivňovat všechna lidská rozhodnutí, nebyl by člověk schopen milovat. Skutečná láska vychází ze svobodného rozhodnutí pro ni.

A to je také záměr Božího stvoření - dát člověku lásku a mít s ním vztah.

Hřích

Nejzchytralejší ze vší polní zvěře, kterou Hospodin Bůh učinil, byl had. Řekl ženě: 'Jakže, Bůh vám zakázal jíst ze všech stromů v zahradě?' Žena hadovi odvětila: 'Plody ze stromů v zahradě jíst smíme. Jen o plodech ze stromu, který je uprostřed zahrady, Bůh řekl: 'Nejezte z něho, ani se ho nedotkněte, abyste nezemřeli.'' Had ženu ujišťoval: **'Nikoli, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.'** Žena viděla, že je to strom s plody dobrými k jídlu, lákavý pro oči, strom slibující vševědoucnost. Vzala tedy z jeho plodů a jedla, dala také svému muži, který byl s ní, a on též jedl. Oběma se otevřely oči: poznali, že jsou nazí. Spletli tedy fíkové listy a přepásali se jimi. (Genesis 3:1-6)

Člověk překročil Boží podmínku a skrze hřích porušil do té doby nenarušený vztah, který s Bohem měl. Zneužil svobody, kterou mu Bůh dal. Stalo se tak skrze vzepření se Boží vůli a touhu člověka postavit se "na vlastní nohy", ve prospěch sobeckých tužeb.

Následky hříchu

Poté, co člověk zhřešil, začal mít z Boha strach. V Bibli je to vyjádřeno tak, že se před ním ukryl v zahradě. Adam a Eva se ukryli, protože je opanoval stud a pocit viny. Důvěrný vztah člověka s Bohem se změnil. I když Bůh se dále o každého člověka staral a stará dodnes (Gen.3:21), ztratil člověk skrze svou neposlušnost a vzpouru proti Bohu úzký vztah s ním. Člověk otupěl k Božímu vedení a jeho pomoci a přišel tak o jeho plnou ochranu a požehnání, které mohl dříve zakoušet v každé situaci. Tento důsledek ukazují následující verše.

Ženě (Bůh) řekl: 'Velice rozmnožím tvé trápení i bolesti těhotenství, syny budeš rodit v utrpení, budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.' Adamovi řekl: **'Uposlechl jsi hlasu své ženy a jedl jsi ze stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst. Kvůli tobě nechť je země prokleta; po celý svůj život z ní budeš jíst v trápení. Vydá ti jenom trní a hloží a budeš jíst polní byliny. V potu své tváře budeš jíst chléb, dokud se nenavrátiš do země, z níž jsi byl vzat. Prach jsi a v prach se navrátiš.'** (Genesis 3:16-19)

Vzdor Bohu se projevil také ve vztahu člověka k člověku. Láskyplný vztah mezi lidmi se změnil. V příběhu Adama a Evy je to vyjádřeno takto: *...budeš dychtit po svém muži, ale on nad tebou bude vládnout.* (výmluvný je také příběh o Kainu a Ábelovi, který v Bibli následuje v Gen. 4:1-16).

Od té doby, co se Adam a Eva nechali svést hadem (Satanem) k hříchu, byl člověk také vystaven více vlivu zla - duchovní bytosti Satana, který člověka k hříchu svedl. Bůh hadovi řekl: *'Mezi tebe a ženu položím nepřátelství, i mezi símě tvé a símě její.'* (Genesis 3:15)

Bůh člověka zapudil a vyhnal ho ze zahrady v Edenu. Tímto je vyjádřeno porušení harmonie, která do té doby panovala v celém stvoření a důsledek pro člověka nejtěžší - těžký život v trápení a bolesti, v duchovním odloučení od Stvořitele. Člověk se otevřel pro hřích a od té doby je pro něj těžší nehřešit, hřešit je pro něj přirozenější.

A Bůh řekl ...*Nepřipustím, aby vztáhl ruku po stromu života, jedl a byl živ navěky.* Proto jej Hospodin Bůh vyhnal ze zahrady v Edenu, aby obdělával zemi, z níž byl vzat. Tak člověka zapudil. Východně od zahrady v Edenu usadil cheruby s míhajícími se plamenným mečem, aby střežili cestu ke stromu života. (Genesis 3:22-24)

I viděl Hospodin, jak se na zemi rozmnožila zlovůle člověka a že každý výtvar jeho mysli i srdce je v každé chvíli jen zlý. (Genesis 6:5,8)

Zmíněné verše neznamenaají, že by člověk již nikdy neudělal nic dobrého, ale že se nemůže spoléhat na své srdce a mysl, které jsou ovlivněné jeho špatnými žádostmi a sklony. Skrže hřích již nemá člověk v Bohu takovou jistotu jako dříve. Jeho svědomí je poskvrněné. Bojí se smrti a následků svého hříchu.

2 Svět po pádu do hříchu

Poté, co se člověk odvrátil od Boží pomoci ho tedy nemůže Bůh ochraňovat před různými událostmi. To se týká jak vlivu přírody, tak negativního vlivu člověka samotného a různých následků jeho hříchu.

Příroda a přírodní jevy

Bůh jako stvořitel světa nad ním panuje a udržuje ho. Existence podivuhodného vesmíru spolu s obydlenu Zemí je odrazem Boží lásky a dokonalosti. Přírodní zákony jsou v celé přírodě v dokonalé harmonii. Příroda je plná jevů, které poukazují na Boží velikost, dokonalost, majestátnost a moc. Neodehrávají se jen na naší planetě, ale mohou být pozorovány v celém vesmíru. Ponoukají člověka ke vděčnosti a úctě. Uvědomění si Boží majestátnosti a krásy, lidské omezenosti a závislosti na Bohu je jistě jejich skutečný záměr.

Mnohé jevy mohou ale také ohrozit lidský život. Patří k nim různé katastrofy jako zemětřesení, tsunami, sopečná činnost, požáry, sesuvy půdy, cyklóny apod. Přesto nejsou přímým Božím trestem. Bůh nemůže člověka, který ho nehledá, ochraňovat v životě před všemi úskalími, která ho mohou potkat. Tak si sami lidé působí mnoho zla a utrpení. Škodám způsobeným přírodními událostmi by se mohl člověk vyhnout, kdyby se nechal Bohem vést, viděl zodpovědnost za sebe i ostatní lidi a správně využil svých schopností pro pomoc druhým.

Katastrofy zapříčiněné člověkem

Kromě přírodních katastrof existují takové, které zapříčinil člověk, ať již záměrně nebo ne. Protože ale Bůh nechal člověku svobodnou vůli činit dobro i zlo, do těchto činů vždy nezasahuje. Jednou pohromou je například hlad na Africkém kontinentě. *V současné době hladoví v Africe desítky miliónů obyvatel a jejich počet se blíží až ke 100 miliónům. Mrtvá těla jsou krutým svědectvím hladu a sucha a výzvou burcující světovou veřejnost z neodkladné pomoci.* (1) Dalším příkladem takové tragédie, která si žádá mnoho lidských životů ročně, jsou potraty. Následkem interrupce musí na celém světě zemřít 45 500 000 nenarozených dětí za rok (123 000 za den). Dalšími smutnými událostmi jsou například průmyslová znečištění, války, ideologické politické systémy, terorismus, žhářství... Tragické události, které zapříčinil člověk nepocházejí od Boha. Bůh takové věci dopouští proto, že dal člověku svobodnou vůli rozhodovat se a jednat. Jsou následkem egoismu a zloby lidí, jejich neposlušnosti vůči Bohu.

Nemoce, postižení...

Někteří lidé říkají: "Kdyby byl Bůh nedopustil by, aby lidé trpěli nemocemi." Ve

skutečnosti radost, štěstí a spokojenost lidí ale není závislá právě na takovýchto věcech, i když jsou jistě nemoci, které činí život člověka na zemi těžším. Stojí za zamyšlení, že mnohé lidi právě těžká situace jako onemocnění vedla k hlubšímu zamyšlení se nad smyslem života. Našli něco, co přesahuje spokojenost nad vitalitou jejich organismu. Našli radost, která je trvalá a nezávislá na vnějších věcech. Naproti tomu je bohužel také mnoho lidí, kteří přestože se jim dostalo v životě toho nejlepšího, co dostat mohli, zemřeli v tísní, beznaději a smutku nebo dokonce svůj život ukončili sami. Nenašli totiž skutečný zdroj radosti a naplnění. Když lidé mající nějaké utrpení ho správně nesou, mohou tím dát také dobrý příklad druhým, aby i oni našli cestu, jak těžkosti nést. Tak to bylo také v případě Ježíše. Člověk může oslavit Boha také skrze své slabosti, skrze to, že Boha ve svém životě potřebuje, potřebuje jeho pomoc. Bůh nás velmi rád zachraňuje z našich těžkostí (Žalm 50:14,15) a chce se skrze to oslavit. Můžeme skrze to vidět jeho dobrotu.

3 Jak pohlížet na utrpení a katastrofy

Katastrofy ukazují naši bezmocnost. Člověk musí přijmout své limity a respektovat řád, který byl pro něj a svět stvořen. Život každého člověka může najednou skončit i když žije na relativně bezpečném místě. Náš život je pouhý vánek, nemůžeme ho skutečně vlastnit, ani ho opanovat. Je to dar, který jsme dostali od zdroje života, kterým je Bůh.

Všichni lidé jako tráva a všechna jejich krása jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne, ale slovo Hospodinovo zůstává na věky... (1 list Petrův 1: 24, 25).

"Proč Bůh nevyhubí zlé lidi?"

Bůh je spravedlivý, ale chce také dát hříšným lidem čas se k němu obrátit. Vyjadřují to následující dvě místa z Bible.

Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. Den Páně přijde jako přichází zloděj. Tehdy nebesa s rachotem zaniknou, vesmír se žářem roztaví a země se všemi lidskými činy bude postavena před soud. (2 Petrův 3:9-10)

Pak jim (Ježíš učedníkům) předložil jiné podobenství. Řekl: "Nebeské království je podobné člověku rozsívajícímu na svém poli dobré semeno. Ale zatímco lidé spali, přišel jeho nepřítel, naseł mezi pšenici koukol (plevel) a odešel. Když pak vzešla stébla a přinesla úrodu, tehdy se ukázal i koukol. Služebníci toho hospodáře tedy přišli a řekli mu: 'Pane, naseł jsi na svém poli dobré semeno? Odkud se tedy vzal ten koukol?' On jim řekl: 'To udělal nepřítel.' Služebníci mu řekli: 'Chceš tedy, abychom šli a vytrhali ho?' Ale on řekl: 'Nikoli, protože byste při trhání kokuolu mohli vytrhnout i pšenici. Nechte obojí růst spolu až do žně. V čas žně řeknu žencům: Vytrhejte nejdříve koukol a svažte do snopků ke spálení, ale pšenici shromážděte do mé obilnice.'" (Matouš 13: 24-30)

Jak vyjadřují citované verše, Bůh je s člověkem trpělivý, neposlal Ježíše na zem hříšníky potrestat, protože si přeje, aby ho lidé poznali, pokořili se před ním a navrátili se k němu. Všichni lidé jednou žili v hříchu než se obrátili k Bohu, i věřící lidé. V Bibli je mnoho příběhů, kdy lidé jednali zle, ale pak se obrátili a změnili život. Píše o tom také apoštol Pavel, například ve svém dopisu křesťanům v Efezu:

I vy jste byli mrtvi pro své viny a hříchy... I my všichni jsme k

nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní. Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy. Milostí jste spaseni! (Efezským 2:1-5)

Člověk není dobrý jen proto, že nekrade, nezabíjí, nepodvádí partnera, nelže... Ani věřící člověk není zcela bez hříchu, může však žít v Boží milosti, lásce a odpuštění, protože svých špatných činů lituje a snaží se změnit. Protože ho Bůh proměňuje zpět k Jeho obrazu, může žít bezúhonným životem.

Ježíš řekl: „Nebo si myslíte, že těch osmnáct, na které spadla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ (Lukášovo evangelium 13:4-5)

Ježíš tyto lidi v Siloe nepovažoval za více hříšné než ostatní židy, ale vybízí všechny, aby se obrátili k Bohu! Kdyby měl Bůh vykonat spravedlivý soud už tu na zemi, musel by spolu s vrahy, teroristy, apod. odsoudit takové hříšníky, kteří se od Boha ještě zcela neodvrátili. Boží spravedlnost bude viditelná při posledním soudu, kdy člověku bude odplaceno za jeho jednání a bude zjevné, zda člověk našel u Boha odpuštění.

4 Řešení a věčný život

Bohužel, pro celou lidskou společnost řešení neexistuje. Většina lidí nemiluje pravdu. Mluvil o tom již Ježíš, když řekl:

Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá. (Matouš 7:13-14).

Celé lidstvo tedy zachráněno být nemůže. Od politiků můžeme očekávat jen udržování zla v určitých mezích. Nemohou ho ale vymýtit. Ti, kteří se o to pokoušeli ztroskotali nebo měli jen dílčí úspěchy. Zlo je hluboko v lidských srdcích a žádné lidské uspořádání to nezmění. Ve skutečnosti v tom svět nespěje k lepšímu, ale stále k horšímu. Vyjadřuje to Pavel v listě Timoteovi, když říká:

A všichni, kdo chtějí zbožně žít v Kristu Ježíši, zakusí pronásledování. Avšak se zlými lidmi a podvodníky to půjde stále k horšímu, neboť klamou jiné i sebe. (2 Timoteovi 3:12-13)

Neexistuje tedy řešení pro společnost, existuje však řešení pro jednotlivce. Bůh se od člověka zcela neodvrátil, čeká na jeho opětovné obrácení se k němu a nabízí svou milost a odpuštění. Pomáhá člověku se od zla odvrátit. Již nedlouho po pádu Adama a Evy o tom Bible svědčí milostivým přijetím Ábelovy oběti, záchranou spravedlivého Noa a v dalších příbězích Starého a Nového zákona.

Řešením pro člověka tedy je obnovení vztahu s Bohem. Bůh proto poslal Ježíše, svého Syna.

Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (Janovo ev. 3:16)

Ježíš každému člověku říká: Všechno je mi dáno od Otce; a

nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn - a ten, komu by to Syn chtěl zjevit. pojd'te ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho (Pozn.2) a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.' (Matouš 11:27-30)

Člověk nebude od břemen, která ho na světě tíží zcela oprostěn, Ježíš však nabízí, že nám tato břemena pomůže nést a najít skutečný smysl života a pokoj. Chce, abychom ho přijali jako pána svého života a pravého Boha a abychom se nechali zapřáhnout do jeho jha. Slibuje, že nám ulehčí vše, co na něj vložíme, že on sám potáhne tu největší zátěž. Člověk musí být ale připravený vidět věci tak, jak se mají. Musí mít správný postoj - touhu hledat pravdu, odhalit skutečnou příčinu utrpení ve svém životě a upřímně přemýšlet o její nápravě a správném řešení.

Ježíš tedy neříká, že od nás všechny problémy vezme, chce ale naši mysl upnout k tomu pravému pokoji. Sám nám šel příkladem celým svým životem i smrtí na kříži. Když byl Ježíš ukřižován, lidé se divili, posmívali se mu a říkali:

...zachraň sám sebe; jsi-li Syn Boží, sestup z kříže!' ... Jiné zachránil, sám sebe zachránit nemůže. Je král izraelský - ať nyní sestoupí s kříže a uvěříme v něho! ... Spolehl se na Boha, ať ho vysvobodí, stojí-li o něj. Vždyť řekl: 'Jsem Boží Syn!' (Matoušovo ev. 27:39-43). Krátce poté, co ale Ježíš zemřel ... setník, když viděl, jak skončil, řekl: 'On byl opravdu Boží Syn!' (Markovo ev. 15:39)

Ještě za svého života Ježíš řekl: *'Moje království není z tohoto světa. Kdyby mé království bylo z tohoto světa, moji služebníci by bojovali, abych nebyl vydán Židům; mé království však není odtud.'* (Janovo evangelium 18:36). Zde mluví Ježíš o království věčném u svého Otce v nebi.

Po Ježíšově ukřižování, když uplynula sobota a ženy se přišly podívat k hrobu, sestoupil anděl Páně z nebe, odvalil kámen od hrobu a řekl ženám:

'Vy se nebojte. Víím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Není zde; byl vzkříšen, jak řekl. Pojd'te se podívat na místo, kde ležel. Jděte rychle povědět jeho učedníkům, že byl vzkříšen z mrtvých.' (Matoušovo ev. 28:5-7a). Ježíš se pak svým učedníkům zjevoval a mluvil s nimi ještě po čtyřicet dní, kdy byl vzat k Otcí.

Přes všechny těžkosti zakusil Ježíš na zemi mnoho Boží pomoci. Stejně tak ji může zakoušet každý jednotlivec také skrze církev, tedy v upřímném společenství věřících lidí, v lásce a jednotě ducha. Ti si pak pomáhají nést všechny těžkosti, jak duchovní, tak materiální.

Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život. A tak i my jsme povinni položit život za své bratry. Má-li někdo dostatek a vidí, že jeho bratr má nouzi, a bez soucitu se od něho odvrátí - jak v něm může zůstat Boží láska? Dítky, nemilujme pouhým slovem, ale opravdovým činem. (1 Janův list 3:16-18)

Stejně tak, jak byl vzkříšen Ježíš z mrtvých, zaslíbil Ježíš vzkříšení i nám. Nabízí nám věčný život s ním v nebi.

Během svého života vzkřísil Ježíš Lazara, který byl již tři dny mrtev, ze smrti znovu do života (viz Bible, Janovo ev. 11:1-44). Tak, jako je schopen Bůh vzkřísit mrtvé tělo v rozkladu a obnovit v něm život, stejně tak je schopen vzkřísit člověka

ze života na zemi k životu věčnému v nebi.

Následující úryvek z Bible, z knihy Zjevení 21, vyjadřuje věčný život v nebi (je to vyjádřeno výrazy příbytek, město nebo nebeský Jeruzalém).

'Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo.' ... Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé ... To město nepotřebuje ani slunce ani měsíc, aby mělo světlo: září nad ním sláva Boží a jeho světlem je Beránek (Ježíš) ... A nevstoupí tam nic nesvatého ani ten, kdo se rouhá a lže, nýbrž jen ti, kdo jsou zapsáni v Beránkově knize života.

A proto neklesáme na mysli: i když navenek hyneme, vnitřně se den ze dne obnovujeme. Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy nám, kteří nehledíme k viditelnému, nýbrž k neviditelnému (věčný život s Bohem). Viditelné je dočasné, neviditelné však věčné. (2 Korintským 4:16-18).

Poznámky:

1. Hlad, bída, chudoba. [cit. 2008-12-16]. Dostupný z http://ireferaty.lidovky.cz/?tit=Hlad-bida-chudoba&ss=724&id_sekce=304&str=clanek

2. Jho nebo též jařmo je část postroje tažných zvířat, které je spojuje do páru a přenáší tažnou sílu. Obrázek viz na: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jho>